

PODSTATNÉ VÝHRADY MESTA KOŠICE KU NIEKTORÝM KONTROLNÝM ZISTENIAM NAJvyššieho kontrolného úradu SR

A) Kontrolné zistenie na str. 12 – osem mil. eur na výstavbu futbalového štadióna

Podľa NKÚ mesto Košice tým, že návratnú finančnú výpomoc použilo na nákup majetkovej účasti (výdavková finančná operácia), nedodržalo povinnosť pri používaní návratných zdrojov financovania dodržiavať pravidlá používania návratných zdrojov financovania podľa § 17 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Mesto pritom postupovalo na základe stanoviska poskytovateľa (Ministerstva financií SR) zo dňa 13. 5. 2014 a 4. 8. 2015, podľa ktorého „*návratnú finančnú výpomoc by bolo možné použiť ako vklad do základného imania*“.

Stanovisko mesta:

Nesúhlasíme s tvrdením, že sme nedodržali povinnosť podľa § 17 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Podľa usmernenia poskytovateľa (ktorým bolo Ministerstvo financií SR) sa „na tento prípad toto obmedzenie nevzťahuje a postupuje sa režimom podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy a je výlučne v pôsobnosti poskytovateľa, aký konkrétny účel použitia pri poskytnutí určí. Poskytnutie návratnej finančnej výpomoci zo strany štátu je ponímané ako forma podpory štátu zo štátnych finančných aktív, takže účel, ktorý je stanovený, nie je obmedzený len na úhradu kapitálových výdavkov“. V protokole nie je uvedené úplné stanovisko z metodického usmernenia poskytovateľa o možnosti použiť finančné prostriedky zo štátnych finančných aktív aj na iné ako kapitálové výdavky, čo je zásadná informácia pre rozporupnosť kontrolného zistenia.

Ku kontrolnému zisteniu bolo vyžiadané aj stanovisko Ministerstva financií SR, ktoré potvrdilo názor mesta Košice. Na toto stanovisko však NKÚ neprihliadal, ani sa s ním nevysporiadal.

B) Kontrolné zistenie str. 19 – futbalový klub – k prerušeniu vyplácania dotácie

Podľa NKÚ mesto prerušilo vyplácanie dotácie futbalovému klubu v rozpore so zmluvou, keď v písomnosti uviedlo, že sa vyplácanie dotácie prerušuje do doručenia oznámenia exekútora o ukončení exekučného konania, pričom mesto malo prerušiť vyplácanie dotácie v zmysle zmluvy natrvalo.

Stanovisko mesta:

V posudzovanom prípade mesto Košice uhradilo časť dotácie vo výške 75 tis. € v súlade so zmluvou o poskytnutí zhodou okolností v ten istý deň (9. 3. 2015), kedy sa mesto dozvedelo o prebiehajúcej exekúcii voči FC VSS Košice, a. s. (z dôvodu doručenia oznámenia exekútora). Časová následnosť však bola taká, že najprv bola odoslaná finančná úhrada a až následne bolo doručené oznámenie od exekútora.

Podľa čl. IV ods. 1 písm. e) *ak počas príslušného kalendárneho roka, za ktorý sa poskytuje dotácia, nastane minimálne jedna nasledovná skutočnosť: (...) e) ak účelovo poskytnutá dotácia zo strany poskytovateľa sa stane u príjemcu predmetom exekučného konania alebo iného konania o výkon rozhodnutia, (...) poskytovateľ preruší vyplácanie mesačných splátok. O tomto postupe bude poskytovateľ bez zbytočného odkladu informovať*

príjemcu. Ak daná skutočnosť nastala po termíne splatnosti mesačnej splátky, poskytovateľ v príslušnom mesiaci poskytne príjemcovi celú mesačnú splátku; ak však vznikne odôvodnená obava, že nastane prípad podľa písm. e), poskytovateľ mesačnú splátku nevyplatí.

Mesto Košice nemalo vedomosť o tom, že ním poskytnutá časť dotácie sa stala predmetom exekúcie (keďže finančné prostriedky boli zaslané ešte pred doručením oznámenia exekútora) a zároveň tým, že následne exekútor doručil informáciu o ukončení exekúcie, v podstate odpadol dôvod prerušenia. Je pravdou, že tento postup v zmluve výslovne upravený nebol, avšak z výkladu zmluvy (t. j. použitím termínu „prerušenie poskytovania dotácie“ namiesto „zastavenie poskytovania dotácie“) zmluvné strany mali za to, že prerušenie má vždy len dočasný charakter po dobu, kým trvá prekážka.

Zároveň však príjemca dotácie preukázal vyúčtovanie aj vo vzťahu k tej sume, ktorá bola predmetom exekúcie.

Keďže k odstráneniu prekážky došlo ešte pred termínom splatnosti príslušnej časti dotácie (t. j. pred aprílovou splátkou), mesto mohlo vyplatiť dotáciu za obdobie od apríla do júna 2015 v celkovej sume 75 tis. €.

Preto keď následne došlo k druhému prerušeniu vyplácania dotácie (v júli 2015), daný dôvod už bol trvalého charakteru (opustenie najvyššej slovenskej futbalovej súťaže a v nižšej lige nebol futbalový klub jediným klubom z Košíc), a preto mesto Košice už nemohlo pokračovať vo vyplácaní podľa tej istej zmluvy.

Pre doplnenie uvádzame, že tieto záležitosti boli v ďalšej zmluve o poskytnutí dotácie (ktorá bola schválená na základe uznesenia MZ zo dňa 21. 9. 2015) ako aj v zmluve o poskytnutí dotácie na rok 2016 vyprecizované podrobnejšie – čl. IV bol prepracovaný a taktiež boli doplnené možnosti na odstúpenie od zmluvy (čl. VI).

Podľa oznámenia o výsledku preverenia námietok (námietka č. 8) bolo tvrdenie „dotácia nebola poskytnutá v súlade so záväzkom mesta...“ uvedené v protokole len „konštatčne“. Podľa názoru mesta označené tvrdenie evokuje porušenie Dohody akcionárov, resp. isté pochybenie zo strany mesta. Ak bolo tvrdenie len „konštatčné“, malo byť námietke mesta vyhovené, pretože označené konštatovanie vyznieva zmätočne a mesto stavia do negatívneho svetla.

C) Kontrolné zistenie str. 20 – futbalový klub – k použitiu časti dotácie v rozpore s účelom definovaným v zmluve o poskytnutí dotácie

Podľa NKÚ nedostatky ohľadom použitia časti dotácie zo strany futbalového klubu neboli mestom zistené pri zúčtovaní dotácie, čím nebola dôsledne vykonaná finančná kontrola podľa § 9 zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite a mesto Košice malo nedôsledným vykonaním zúčtovania dotácií umožniť príjemcovi dotácie čerpať vyšší objem finančných prostriedkov, ako mu upravovali podmienky dotačnej zmluvy. To v konečnom dôsledku malo viesť k nesprávnemu vykázaniu výsledku hospodárenia v záverečnom účte mesta Košice

Stanovisko mesta:

U všetkých namietaných pochybení, ktoré urobil futbalový klub pri vyúčtovaní dotácie, došlo po upozornení mesta k náprave tak, že príjemca dotácie doložil doklady o oprávnenom čerpaní dotácie. Týmto teda nedošlo k čerpaniu vyššieho objemu finančných prostriedkov a máme zato, že chyby boli odstránené v plnom rozsahu.

Čo sa týka námietky, že nebola dôsledne vykonaná finančná kontrola, je potrebné uviesť, že príslušný odborný útvar bol v kontrolovanom roku extrémne zaťažovaný prácou

spojenou s titulom Európske mesto športu 2016, keď v priebehu roka sa organizačne spolupodieľal na vyše päťsto podujatiach. Finančne a organizačne zabezpečoval tiež výstavbu a rekonštrukciu športových zariadení v meste. V rámci toho vykonával kontrolu vyúčtovania dotácií vo výške viac ako 700 tisíc € za rok 2015 (spolu 140 subjektov) a spracovanie žiadostí na rok 2016 a ich rozdelenie vo výške 914 tisíc € (pre 120 subjektov).

Kontrola vyúčtovania zo strany príslušného útvaru mesta začala v januári 2016. Nakoľko príslušné predpisy neukladajú konkrétne termíny, dokedy je potrebné kontrolu vyúčtovania dotácií za predchádzajúci rok vykonať, tieto úkony boli robené priebežne celý rok, a to v rozsahu personálnych a časových možností. V tejto súvislosti tiež možno poukázať aj na ust. § 31 ods. 14 zákona o rozpočtových pravidlách, podľa ktorého *odvod, penále a pokutu za porušenie finančnej disciplíny možno uložiť do piatich rokov odo dňa preukázaného zistenia porušenia finančnej disciplíny*. Preto ani priebežná kontrola počas celého kalendárneho roka (týkajúca sa poskytnutých dotácií v predchádzajúcom roku) v žiadnom prípade nemôže znevýhodniť pozíciu mesta pri následnom uplatňovaní svojich oprávnených nárokov voči príjemcom dotácie.

NKÚ sa v oznámení o výsledku preverenia námietok nevysporiadal s argumentáciou mesta, že nedošlo k porušeniu zákona zo strany mesta, keďže žiadny predpis nestanovuje lehotu na vykonanie kontroly vyúčtovania dotácií a mesto ju mohlo vykonať efektívne aj v čase, keď ju vykonalo.

D) Kontrolné zistenie str. 21 – hlasovanie na valnom zhromaždení Kosit a. s. ohľadom rozdelenia zisku

Podľa NKÚ námestník primátora, ktorý zastupoval mesto Košice ako akcionára na valnom zhromaždení spoločnosti KOSIT a.s., nebol v zmysle Štatútu mesta Košice hlasovať o rozdelení zisku bez predchádzajúceho rozhodnutia mestského zastupiteľstva, keďže išlo o nakladanie s majetkovým právom nad 33 194 €.

Stanovisko mesta:

Podľa § 26 Štatútu mesta Košice (pozn.: ide o predchádzajúci štatút mesta účinný v rozhodnom čase) *v obchodných spoločnostiach, v ktorých mesto nie je jediným spoločníkom alebo akcionárom, vykonáva oprávnenia spoločníka alebo akcionára na valnom zhromaždení primátor alebo námestník určený mestským zastupiteľstvom, a to vo všetkých úkonoch vyhradených valnému zhromaždeniu podľa § 25 ods. 2 a 3; k úkonom podľa § 25 ods. 2 v spoločnostiach, v ktorých má mesto majoritný podiel, sú primátor, resp. námestník, viazaní predchádzajúcim rozhodnutím mestského zastupiteľstva, pokiaľ je to možné z časových dôvodov. Informáciu o priebehu a rozhodnutiach prijatých na valnom zhromaždení podajú na najbližšom rokovaní mestského zastupiteľstva.*

Medzi vymenovanými úkonmi podľa § 25 ods. 2 štatútu ani nie je uvedené hlasovanie o rozdelení zisku. Zároveň podľa § 25 ods. 3 štatútu *oprávnenia spoločníka alebo akcionára na valnom zhromaždení v ostatných veciach určených valnému zhromaždeniu zákonom, zakladateľskou listinou, spoločenskou zmluvou alebo stanovami spoločnosti, nevyhradených mestskému zastupiteľstvu podľa predchádzajúceho odseku, vykonáva primátor alebo námestníci podľa určenia mestským zastupiteľstvom.*

V spoločnosti Kosit a. s. má mesto Košice minoritný podiel (34 %) a výkon jeho hlasovacieho práva na valnom zhromaždení ani nijako nemôže ovplyvniť celkový výsledok (keďže druhý akcionár vlastní 66 % hlasov a na rozhodovanie o rozdelení zisku postačuje

„obyčajná“ väčšina hlasov). Bez ohľadu na to štatút mesta Košice upravuje predchádzajúci súhlas mestského zastupiteľstva pri rozhodovaní len v spoločnostiach, kde má mesto 100 %-nú majetkovú účasť (§ 25) alebo majoritnú (§ 26), a i to len v najvážnejších prípadoch. V prípade spoločnosti s minoritnou účasťou mesta sa súhlas mestského zastupiteľstva s hlasovaním zástupcu mesta na valnom zhromaždení nevyžaduje nikdy.

Podľa § 178 ods. 1 Obchodného zákonníka (OBZ) akcionár má právo na podiel zo zisku spoločnosti (dividendu), ktorý valné zhromaždenie podľa výsledku hospodárenia určilo na rozdelenie.

Podľa § 178 ods. 2 OBZ právo na dividendu môže byť predmetom samostatného prevodu odo dňa rozhodnutia valného zhromaždenia o rozdelení zisku akcionárom.

Podľa § 187 ods. 1 písm. e) OBZ do pôsobnosti valného zhromaždenia patrí (...) rozhodnutie o rozdelení zisku.

Z citovaných ustanovení OBZ jednoznačne vyplýva, že právo na dividendu (podiel zo zisku) vzniká až keď o tom rozhodne valné zhromaždenie a až od toho momentu vzniká pre akcionára majetkové právo, s ktorým možno nakladať; pred tým zisk je výlučným „vlastníctvom“ spoločnosti, nie „majetkovým právom“ akcionárov.

Podľa § 29 ods. 1 písm. f) Štatútu mesta Košice schváleniu mestským zastupiteľstvom podlieha (...) nakladanie s majetkovými právami nad hodnotu 33 194 eur.

Keďže samotné hlasovanie na valnom zhromaždení o finančných prostriedkoch spoločnosti samo o sebe nie je nakladaním s majetkovým právom akcionára (keďže majetkové právo ešte nevzniklo), a zároveň Štatút mesta Košice hlasovanie na valnom zhromaždení spoločnosti s minoritnou účasťou mesta neupravuje, takéto hlasovanie zásadne nepodlieha schváleniu mestským zastupiteľstvom.

Uvedený právny názor mesta Košice potvrdilo vo svojom stanovisku aj Ministerstvo financií SR, NKÚ sa nevysporiadal s argumentom, že právo na dividendu ako majetkové právo vzniká až rozhodnutím valného zhromaždenia o rozdelení zisku a že zisk akciovej spoločnosti až do rozhodnutia valného zhromaždenia o jeho rozdelení je majetkom spoločnosti, čiže nemôže byť majetkovým právom akcionára. Preto nemohlo dôjsť k nakladaniu s majetkovým právom.

E) Kontrolné zistenie na str. 26 – riešenie problematiky „Borovicového hája“

Podľa NKÚ je postup mesta Košice vo veci riešenia problematiky „Borovicový háj“ z dôvodu nevykonania krokov potrebných k vyriešeniu veci v rozpore s § 7 ods. 2 zákona o majetku obcí.

Stanovisko mesta:

Ustanovenie § 7 ods. 2 zákona o majetku obcí stanovuje obciam povinnosť majetok obce zveľaďovať, chrániť a zhodnocovať, a to okrem iného použitím všetkých dostupných právnych prostriedkov. Mesto Košice uvedomujúc si právnu zložitosť tejto veci spočívajúcu v prijatí zákona č. 66/2009 Z. z., problematike jeho aplikovania na danú vec, otázkach vlastníctva porastov, okolnostiach vzniku danej lokality, miery a formy užívania a odhadu všeobecnej hodnoty nehnuteľností a užívacích práv konalo tak, aby bol dopad na rozpočet mesta čo najmenší. Prijatím zákona 66/2009 Z. z. došlo k prijatiu právnej úpravy, ktorá umožnila legálne užívanie pozemkov tretích osôb, a to až do času majetkovoprávneho vysporiadania s vlastníkami pozemkov. Keďže zákon nestanovil za užívanie žiadnu náhradu, nepovažovalo mesto Košice za hospodárne iné riešenie, napr. výkupom pozemkov alebo ich

prenajatím. Mesto Košice sa pokúšalo aj o precizovanie nejednoznačnosti ustanovení zákona 66/2009 Z. z., dokonca vypracovalo vlastné návrhy na zmenu právnej úpravy, no tieto Združenie miest a obcí Slovenska považovalo za časovo nevhodné a nevyužilo iniciatívu mesta. Otázka odplatnosti vecného bremena podľa zákona 66/2009 Z. z. bola predmetom konania až na Najvyššom súde SR ukončeného v roku 2016.

Mesto Košice aktívne hľadá riešenia, ktorých výsledkom bude čo najmenšie zaťaženie rozpočtu mesta v súvislosti s vecou „Borovicový háj“. Dôkazom sú jednak prebiehajúce jednania s príslušnými orgánmi verejnej správy, ktoré majú v kompetencii ochranu životného prostredia, jednak fakt, že riešenie problematiky bolo predmetom programu viacerých zasadnutí Mestského zastupiteľstva v Košiciach.

Záverom dodávame, že vlastníci pozemkov v tejto lokalite si často uplatňujú nárok v rozsahu vyššom, v akom im je nakoniec v súdnom konaní priznaný a dôležitou je tiež skutočnosť, že v prípade mnohých vlastníkov dochádza k premlčaniu ich nárokov. Z toho dôvodu máme za to, že postup mesta Košice bol a je v súlade s § 7 ods. 2 zákona o majetku obcí, keďže mesto podniká kroky k tomu, aby našlo dlhodobu udržateľné a hospodárne riešenie veci.

Napriek tomu, že mesto uviedlo NKÚ, aké kroky vykonalo vo veci riešenia problematiky, NKÚ tieto kroky nebral do úvahy a trvá na tvrdení, že mesto nevykonalo kroky vedúce k vyriešeniu daného stavu.

F) Kontrolné zistenie na str. 28-29 – parkovanie – k neplatnosti nájomnej zmluvy EEI

Podľa NKÚ bola nájomná zmluva medzi mestom Košice a EEI s.r.o. uzatvorená neplatne a mesto Košice postupovalo v rozpore so zákonom o pozemných komunikáciách.

Stanovisko mesta:

Podľa § 1 ods. 3 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov „tento zákon sa nevzťahuje na nakladanie s majetkom obce, ktoré upravujú osobitné predpisy^{2b)}“, pričom poznámka pod čiarou k odkazu 2b) odkazuje na „Napríklad zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, zákon č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov.“ (odkaz na cestný zákon absentuje)

V predchádzajúcom období parkovací systém v centre mesta Košice prevádzkovala Správa majetku mesta Košice, s.r.o. (ďalej len „SMMK“), a to taktiež na základe nájomnej zmluvy s mestom Košice, t. j. SMMK v danom vzťahu nevystupovala ako správca miestnych komunikácií v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov, ale len ako nájomca. Následne – po obchodnej verejnej súťaži – parkovací systém po SMMK prakticky prevzala spoločnosť EEI s.r.o.; tento postup bol v praktickej rovine preskúmaný aj prokuratúrou, ktorá však voči nemu nevzniesla žiaden kvalifikovaný úkon, resp. po schválení VZN č. 147 vec uzavrela s tým, že všetky zákonné náležitosti boli splnené.

Je pravdou, že v danom období (v roku 2012) už bolo v cestnom zákone doplnené ustanovenie § 6a, avšak mesto Košice zvolilo v konečnom dôsledku iný postup – presne taký istý, aký predtým uplatnilo voči SMMK – a tento postup (voči SMMK) taktiež nebol prokuratúrou nikdy spochybnený.

Na základe vyššie uvedeného bolo mesto Košice utvrdené v tom, že nepostupovalo nesprávne (v rozpore s legislatívou), ak miestne komunikácie – parkovacie plochy prenajalo na základe súťaže spoločnosti EEI s.r.o..

Nad rámec vyššie uvedeného si dovoľujeme uviesť, že o tvrdených záveroch kontrolného orgánu zásadného charakteru (najmä o absolútnej neplatnosti nájomnej zmluvy) môže rozhodnúť len súd, v súlade s postupom podľa osobitných právnych predpisov. Berúc však na zreteľ doterajšiu kontrolnú činnosť prokuratúry (ktorá priamo zo zákona má kompetenciu dohliadať na zákonnosť výkonu verejnej správy) mesto nikdy nemalo relevantnú pochybnosť o samotnej platnosti zmluvného vzťahu.

G) Kontrolné zistenie na str. 29 – parkovanie – k nevhodnému zverejneniu súťažných podmienok

Podľa NKÚ mesto Košice nevhodne zverejnilo podmienky obchodnej verejnej súťaže.

Stanovisko mesta:

Podmienky obchodnej verejnej súťaže boli schvaľované mestským zastupiteľstvom, čiže návrh bol štandardne zverejnený v rámci materiálov, o ktorých rokuje mestské zastupiteľstvo (rovnako sa zverejňujú aj schválené uznesenia).

Preto ak aj následne vyhlasovateľ súťaže zvolil postup, že v príslušných celoslovenských denníkoch (ako aj na vlastnej webovej stránke) zverejnil vyhlásenie súťaže s tým, že podmienky obchodnej verejnej súťaže zašle záujemcovi (skrže poverenú osobu) na vyžiadanie, takýto postup sám o sebe v žiadnom prípade nemožno považovať za „nevhodné“ zverejnenie súťažných podmienok. Okrem toho, pri zverejňovaní podmienok v novinách z praktických dôvodov ani nie je možné zverejniť kompletne podrobné súťažné podmienky, len tie najzákladnejšie ukazovatele súťaže.

V tejto súvislosti si dovoľujeme poukázať na analógiu so zverejňovaním súťažných podmienok v rámci verejného obstarávania v danom čase (v roku 2011 - 2012) – ani tu nebolo nevyhnutné zverejniť priamo všetky súťažné podklady, ale postačovalo uviesť možnosť ich vyžiadania si od verejného obstarávateľa.

Tvrdenie NKÚ, že obsah podmienok nebol uverejnený vhodným spôsobom, ostalo aj po námietke mesta nepodložené, svoj subjektívny názor NKÚ argumentačne nepodložil.

H) Kontrolné zistenie na str. 29 – parkovanie – k cene nájmu za prenájom

Podľa NKÚ mesto Košice si neuplatnilo právo odmietnuť všetky predložené ponuky v obchodnej verejnej súťaži, pričom pri akceptovaní ponuky spoločnosti EEI s.r.o. nezohľadnilo skutočnosť, že prenájomom zanikne mestu nárok na daň za užívanie verejného priestranstva.

Stanovisko mesta:

Na základe ponúk predložených v obchodnej verejnej súťaži bol na rokovanie MZ dňa 18. 6. 2012 predložený návrh na uzatvorenie nájomnej zmluvy so spoločnosťou EEI s.r.o., ktorá ponúkla najvýhodnejšiu ponuku – pričom MZ nájomnú zmluvu schválilo. Aj so zreteľom na predchádzajúci nájomný vzťah medzi mestom Košice a SMMK sa výška

nájomného navrhnutá spoločnosťou EEI s.r.o. javí ako obvyklá resp. pri zohľadnení výšky budúcich investícií vyššia ako obvyklá cena.

Námietka k tomu, že mesto nevzalo do úvahy príjmy plynúce z dane za užívanie verejného priestranstva (z titulu trvalého parkovania) neobstojí z dvoch dôvodov – jednak v rámci regulácie parkovacieho systému dochádza všeobecne k potláčaniu vyhradeného parkovania v prospech všeobecného rezidentského parkovania a návštevnického parkovania (t. j. možno sa relevantne domnievať, žeby tieto príjmy mali klesajúcu tendenciu), jednak s prenájomom parkovacích plôch bol nevyhnutne spojený aj prenájom parkovacieho domu pri Steel Aréne. Preto je potrebné posudzovať obvyklú cenu nájmu spoločne za oba okruhy predmetu nájmu (hoci na strane prenajímateľov v jednom prípade vystupuje mesto Košice a v druhom prípade Správa majetku mesta Košice, s.r.o.). Previazanosť oboch nájomných vzťahov je dostatočne zrejmá aj zo súťažných podmienok, ako aj zo samotných uzatvorených nájomných zmlúv (napríklad v prípade predčasného ukončenia jednej zmluvy sa automaticky končí aj druhá nájomná zmluva).

Celkové príjmy z prenájomu mesta a jeho obchodnej spoločnosti predstavujú spolu 516 000 eur, čo možno považovať za kompenzáciu výpadku dane za užívanie verejného priestranstva. Okrem iného sa spoločnosť EEI v nájomnej zmluve zaviazala investovať do parkovacieho systému 2 mil. eur.

Vzhľadom na to, že kontrolný orgán vôbec nezobral do úvahy uvedené spojenie dvoch nájomov ani rozsah ďalších záväzkov nájomcu podľa nájomnej zmluvy (napr. povinnosť investovať 2 mil. €), jeho záver o „neobvyklej“ cene nájmu je podľa nášho názoru jednostranný a neopodstatnený.

I) Kontrolné zistenie na str. 29 – parkovanie – k neurčitosti predmetu nájmu

Podľa NKÚ predmet nájmu bol v nájomnej zmluve s EEI s.r.o. vymedzený neurčite.

Stanovisko mesta:

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka (OZ) *právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.*

Podľa § 35 ods. 2 OZ *právne úkony vyjadrené slovami treba vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale najmä tiež podľa vôle toho, kto právny úkon urobil, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom.*

Z judikatúry vyplýva, že právny úkon nebude neurčitý alebo nezrozumiteľný automaticky, ale len v prípade, ak sa súd pokúsi o jeho výklad a napriek výkladu úkonu nebude súd schopný jeho neurčitosť či nezrozumiteľnosť prekonať. Súd napr. podľa judikatúry musí prihliadať na konkrétne okolnosti prípadu, zisťovať vôľu strán v dobe uzavretia zmluvy a pri tom môže prihliadnuť aj na následné správanie strán.

Keby sme teda aj pripustili názor, že predmet nájmu bolo možné vyšpecifikovať aj iným – konkrétnejším (menej popisným) spôsobom, máme za to, že z predmetného uznesenia mestského zastupiteľstva (a následnej aj z uzatvorenej nájomnej zmluvy) možno jednoznačne vyvodiť, čo malo byť predmetom nájmu – s prihliadnutím na skutočnú vôľu zmluvných strán (čo je podporené aj samotnými súťažnými podmienkami a po uzatvorení nájomnej zmluvy aj faktickým konaním oboch zmluvných strán) – t. j. že predmetom nájmu sú jednotlivé úseky miestnych komunikácií, ktoré slúžia ako parkovacie miesta (parkovacie plochy).

Nad rámec vyššie uvedeného ani nie je možná špecifikácia parkovacích plôch podľa niektorých parametrov, ktoré uvádza kontrolný orgán (napr. list vlastníctva, parcelné číslo),

keďže miestne komunikácie (resp. parkovacie plochy) sa v katastri nehnuteľností ani neevidujú.

J) Kontrolné zistenie na str. 30 – parkovanie – vytvorenie nových parkovacích miest v rozpore so zákonom o verejnom obstarávaní

Podľa NKÚ uzatvoreniu zmluvného vzťahu na vytvorenie nových parkovacích miest malo predchádzať konanie v súlade s platným zákonom o verejnom obstarávaní (VO), čím došlo k jeho obchádzaniu. Tieto parkovacie miesta po skončení nájomnej zmluvy je mesto Košice povinné odkúpiť.

Stanovisko mesta:

V danom prípade nešlo o zadávanie zákazky na poskytnutie služieb resp. stavebných prác podľa § 1 ods. 1 zákona o VO. Išlo o obchodnú verejnú súťaž (na prenájom verejných platených parkovísk na území mesta Košice a parkovacieho domu pri Steel aréne v Košiciach) vyhlásenú podľa § 281 a nasl. Obchodného zákonníka. Nešlo teda o proces verejného obstarávania v zmysle zákona o VO (v tom čase zákona č. 25/2006 Z. z.).

V zmysle podmienok súťaže a nájomnej zmluvy mal nájomca povinnosť (v budúcnosti – podľa schválenej „konceptie“ riešenia dopravy) zabezpečiť vybudovanie nových parkovacích miest (t. j. vrátane zabezpečenia projektovej dokumentácie, inžinierskej činnosti, stavebných povolení, kolaudácie...) na vlastné náklady (a do svojho vlastníctva).

Pri vyhlásení obchodnej súťaže ani pri podpise zmluvy nemal (ani rámcovo) verejný obstarávateľ špecifikovaný predmet zákaziek (množstvo, presné umiestnenie, žiadnu projektovú dokumentáciu, stavebné povolenia, technické riešenia, opisy....) a ani v budúcnosti nemal zámer obstarávať daný predmet – nové parkovacie miesta a zariadenia. Všetko mal zabezpečiť a financovať nájomca.

K samotnému budúcemu možnému odkúpeniu nových parkovacích miest uvádzame, že podľa § 1 ods. 2 zákona o VO sa tento nevzťahuje na:

m) na nadobúdanie alebo nájom nehnuteľností a s tým súvisiacich práv okrem finančných služieb, ktoré s tým súvisia, ak ide o civilnú zákazku.

Na základe uvedených skutočností nesúhlasíme s tvrdením, že na vytvorenie nových parkovacích miest sa muselo postupovať v zmysle zákona o VO.

K) Kontrolné zistenie na str. 31-32 – parkovanie – k nesúladu medzi písomným súhlasom SO/RO pre EHMK a dodatkom č. 1 k nájomnej zmluve s EEI s.r.o.

NKÚ v protokole uvádza, že bol zistený nesúlad medzi písomným súhlasom SO/RO pre EHMK a dodatkom č. 1 k nájomnej zmluve s EEI v počte parkovacích miest a ich priradenia podľa ulíc, že Mesto Košice neupravilo dodatkom k nájomnej zmluve podmienku Ministerstva kultúry SR (SO/RO pre EHMK) a to, že parkovacie miesta nemali byť zo strany spoločnosti EEI s.r.o. poskytnuté do dlhodobého prenájomu žiadnej tretej osobe. Kontrolný orgán konštatuje, že uvedeným konaním bola porušená finančná disciplína podľa § 31 ods. 1 písm. n) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Kontrolný orgán tiež konštatuje, že pri vykonaných obhliadkach bolo zistené, že tri parkovacie miesta boli v čase konania obhliadky vyhradené pre tretiu právnickú osobu a parkovacie miesta neboli vyznačené, že sú bezplatné počas konania podujatí EHMK, pričom bolo organizované podujatie EHMK. Mesto tiež podľa NKÚ nepredložilo písomné doklady zaslané spoločnosti EEI, ktorými

upovedomuje nájomcu o konaní podujatí EHMK, počas ktorých nebude nájomca vyberať úhradu za užívanie parkovacích miest.

NKÚ tiež konštatuje, že v Následnej monitorovacej správe (NMS) týkajúcej sa projektu Ulička remesiel - rekonštrukcia, bola nesprávne v prílohe k NMS označená odpoveď na kontrolnú otázku týkajúcu sa prenájmu tretím osobám a vykazovania príjmov z prenájmu.

Stanovisko mesta:

1. Rozdiel jedného parkovacieho miesta v súhlase s prenájmom, ktorý vydalo SO/RO pre EHMK a dodatkom č. 1 k Zmluve o nájme uzatvorenom so spoločnosťou EEI s.r.o. vznikol administratívnou chybou, pretože v súhlase SO/RO s prenájmom sú uvedené parkovacie miesta podľa projektov a v dodatku č. 1 podľa ulíc. Administratívna chyba vznikla pri písaní a priradovaní parkovacích miest k uliciam.

V tejto súvislosti mesto zdôraznilo, že požiadavka adresovaná na SO/RO pre EHMK bola koncipovaná na základe výslovnej požiadavky vtedajšieho vedenia SO/RO, ktoré trvalo na tom, že súhlas musí byť vydaný aj na plochy, ktoré neboli financované z prostriedkov nenávratného finančného príspevku (NFP), ale financovalo ich mesto z vlastných zdrojov. Tento postup sme boli nútení akceptovať, aj keď nie je v súlade s podmienkami Zmluvy o NFP a VZP (čl. 5 bod 2 písm. c), ktorý hovorí, že iba na majetok obstaraný alebo zhodnotený z prostriedkov NFP je potrebné požadovať predchádzajúci súhlas poskytovateľa NFP.

Predmetné výdavky boli síce súčasťou celkového projektu, ale ako neoprávnené výdavky, a teda neboli financované z NFP a nepodliehajú režimu podmienok stanovených v zmluve o poskytnutí NFP. Konkrétne išlo o parkovacie miesta patriace k projektu Mestský park – rekonštrukcia a revitalizácie zelene.

V rámci projektu Kunsthalle – rekonštrukcia bola investícia z prostriedkov NFP realizovaná na spevnených plochách pred budovou s využitím ako obslužná plocha pre vstup, dovoz a odvoz exponátov, zásobovanie. Žiadna infraštruktúra financovaná z prostriedkov NFP na tento projekt nie je predmetom prenájmu spoločnosti EEI. V žiadosti o udelenie súhlasu na SO/RO pre EHMK je projekt uvedený preto, že sa nachádza na Rumanovej ulici a bývalé vedenie SO/RO pre EHMK na tom trvalo, aj keď tak ako sme uviedli vyššie, dopravná infraštruktúra na Rumanovej ulici, ktorá je predmetom prenájmu, bola rekonštruovaná z vlastných zdrojov mesta.

Z uvedených dôvodov a v súlade s podmienkami uzatvorených zmlúv o poskytnutí NFP na vyššie vedené projekty vrátane VZP a podmienok stanovených v nich (v čl. 5 Vlastníctvo a použitie výstupov, bod 2 písm. a), ktorý jasne stanovuje, že majetok obstaraný z NFP v rámci jedného projektu sa môže výlučne používať iba pri výkone činnosti v súlade s daným projektom, považujeme za nesprávne konštatovanie kontrolnej skupiny a nesprávnu interpretáciu podmienky uvedenej v stanovisku SO/RO pre EHMK v bode III. Namietame preto proti konštatovaniu kontrolnej skupiny, že pri vykonaných kontrolách 4. 11. 2016 a 23. 11. 2016 neboli parkovacie miesta vyznačené a že prebiehali kultúrne podujatia. Kultúrne podujatie prebiehajúce v Kunsthalle, teda v priestoroch projektu kde žiadne parkovacie miesta nie sú prenajaté spoločnosti EEI a ani neboli financované z prostriedkov NFP za projekt, nezádáva žiadny nárok na vyhradenie parkovacích miest z iného projektu, teda z projektu Mestský park a projektu Ulička remesiel. Naopak, takéto využitie majetku jedného projektu pre činnosti iného projektu by bolo porušením zmlúv o NFP. K uvedenému tvrdeniu dokladáme aj skôr vydané stanovisko SO/RO k požiadavke mesta o možnosti využiť majetok financovaný z jedného projektu EHMK (Amfiteáter) pri organizovaní podujatia v priestoroch iného projektu EHMK (Kulturpark), ktoré potvrdzuje naše vyjadrenie. Súhlas nebol udelený, a teda nebolo možné využiť majetok z jedného projektu pre podujatie

organizované v priestoroch druhého projektu. Tým, že na obhliadku boli kontrolnou skupinou zavolaní pracovníci, ktorí nemajú vedomosti o financovaní projektov z EŠIF, nie je možné ich podpis na záznamoch považovať za relevantný.

K vyššie uvedenému považujeme za potrebné dodať, že administratívnou chybou sa v dodatku č. 1 k nájomnej zmluve s EEI omylom uviedli parkovacie miesta, ktoré pôvodne boli požadované SO/RO k jednotlivým projektom, iba k projektu Ulička remesiel-rekonštrukcia. Túto chybu odstránime dodatkom k nájomnej zmluve a v prípade potreby opätovne požiadame o stanovisko SO/RO pred uzatvorením dodatku tak aby boli potvrdené naše vyššie uvedené konštatovania.

2. Dočasné vyhradenie troch parkovacích miest na ulici Vodná, ktoré patria k projektu Ulička remesiel – rekonštrukcia, ktoré spoločnosť EEI vyhradila tretej osobe, bolo podľa vyjadrenia spoločnosti chybné označené. Mesto nemalo vedomosť o vyhradení troch parkovacích miest financovaných z prostriedkov projektu Ulička remesiel – rekonštrukcia. Napriek tejto skutočnosti zostalo k dispozícii viac ako 29 parkovacích miest pre prípad konania podujatí na Uličke remesiel, pretože počet parkovacích miest na tejto ulici je vyšší. Ku dňu doručenia protokolu na mesto je už nedostatok odstránený. Zároveň nesúhlasíme s konštatovaním kontrolnej skupiny o porušení finančnej disciplíny podľa § 31 ods. 1 písm. n) zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy tým, že v dodatku č. 1 k nájomnej zmluve s EEI nie je premietnutá podmienka, že parkovacie miesta nebudú zo strany nájomcu poskytnuté do dlhodobého prenájmu žiadnej tretej osobe. Považujeme súčasné znenie článku II Osobitné ustanovenia za postačujúce a dostatočne preukazujúce nemožnosť ďalšieho dlhodobého vyhradenia resp. prenájmu tretím osobám. V predmetnom ustanovení sa spoločnosť EEI zaviazala zabezpečiť bezplatné parkovanie na určených miestach počas konania kultúrno-spoločenských podujatí, čím je zároveň vylúčená možnosť ďalšieho dlhodobého vyhradenia resp. prenájmu tretím osobám. Podmienka uvedená v bode IV súhlasu SO/RO nehovorí o zapracovaní danej podmienky do dodatku k nájomnej zmluve s EEI.

3. Oznamovanie o konaní kultúrnych podujatí v priestoroch jednotlivých projektov mesto zabezpečuje pravidelnými hláseniami, ktoré zasiela na SO/RO pred začiatkom každého mesiaca. Rovnaké hlásenia odovzdáva mesto aj spoločnosti EEI.

4. Pri spracovaní následnej Monitorovacej správy (MS) došlo k administratívnej chybe, v dôsledku ktorej bola v prílohe k MS v zozname kontrolných otázok nesprávne označená odpoveď týkajúca sa prenájmu majetku a príjmov za prenájom pri projekte Ulička remesiel – rekonštrukcia. V následnej MS, ktorá bude spracovaná do 31. 1. 2017 bude odpoveď označená správne. Vzhľadom k tomu, že tento projekt bol do výšky 1 mil. EUR, mesto nemá povinnosť predkladať ako súčasť MS prehľad príjmov a výdavkov za tento projekt. V prípade požiadavky SO/RO pre EHMK počas doby udržateľnosti resp. pri zaslaní poslednej následnej MS bude spracovaný prehľad príjmov a výdavkov za projekt počas celej doby udržateľnosti projektu pre preukázanie splnenia podmienky negenerovania čistých príjmov za tento projekt.

Ku kontrolnému zisteniu bolo vyžiadané aj stanovisko SORO. SORO potvrdilo názor mesta Košice, že dodatok č. 2 k nájomnej zmluve nemusel obsahovať podmienku súhlasu SORO s ďalším nájomným vzťahom, nakoľko táto podmienka už bola zahrnutá v pôvodnej zmluve.

L) Kontrolné zistenie na str. 33 – parkovanie – neurčitý predmet nájmu v dodatku č. 2 s EEI

Podľa NKÚ predmet nájmu bol v v dodatku č. 2 k nájomnej zmluve s EEI s.r.o. vymedzený neurčite.

Stanovisko mesta:

Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka (OZ) *právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.*

Podľa § 35 ods. 2 OZ *právne úkony vyjadrené slovami treba vykladať nielen podľa ich jazykového vyjadrenia, ale najmä tiež podľa vôle toho, kto právny úkon urobil, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom.*

Z judikatúry vyplýva, že právny úkon nebude neurčitý alebo nezrozumiteľný automaticky, ale len v prípade, ak sa súd pokúsi o jeho výklad a napriek výkladu úkonu nebude súd schopný jeho neurčitosť či nezrozumiteľnosť prekonať. Súd napr. podľa judikatúry musí prihliadať na konkrétne okolnosti prípadu, zisťovať vôľu strán v dobe uzavretia zmluvy a pri tom môže prihliadnuť aj na následné správanie strán.

Keby sme teda aj pripustili názor, že predmet nájmu bolo možné vyšpecifikovať aj iným – konkrétnejším (menej popisným) spôsobom, máme za to, že z predmetného uznesenia mestského zastupiteľstva (a následnej aj z uzatvoreného dodatku č. 2) možno jednoznačne vyvodiť, čo malo byť predmetom nájmu – s prihliadnutím na skutočnú vôľu zmluvných strán (čo je podporené aj samotnou dôvodovou správou a po uzatvorení dodatku č. 2 k nájomnej zmluve aj faktickým konaním oboch zmluvných strán) – t. j. že predmetom nájmu sú jednotlivé úseky miestnych komunikácií, ktoré slúžia ako parkovacie miesta.

M) Kontrolné zistenie na str. 33 – parkovanie – k podnikateľskej činnosti mestskej polície bez živnostenského oprávnenia

Podľa NKÚ mestská polícia vykonáva podnikateľskú činnosť bez živnostenského oprávnenia.

Stanovisko mesta:

Mestská polícia je orgán, ktorý je podľa osobitných predpisov oprávnený prejednávať niektoré priestupky, vrátane niektorých dopravných priestupkov; regulácia parkovania sama o sebe nemá zmysel bez vykonávania kontrolnej činnosti, pričom všetky pokuty uložené mestskou políciou sú príjmom rozpočtu mesta; samozrejme, kontrolná činnosť zabezpečuje aj väčšiu disciplínu vodičov v zóne plateného parkovania (t. j. že si riadne platia parkovné), na druhej strane však motivuje vodičov, aby v zóne plateného parkovania parkovali len v nevyhnutnej miere, a týmto spôsobom „nezahľovali“ dopravne exponované miesta, resp. – pokiaľ im to neumožňuje príslušné VZN, aby v zóne plateného parkovania neparkovali vôbec (napr. podľa VZN č. 157 účinného od 1. 7. 2016 – na tzv. rezidentských parkovacích miestach môžu parkovať len rezidenti, návštevníci v žiadnom prípade).

Kontrolná činnosť mestskej polície v konečnom dôsledku prináša funkčnosť celého parkovacieho systému (resp. obmedzuje porušovanie predpisov vyplývajúcich z príslušného dopravného značenia) jednak v prospech rezidentov (osôb bývajúcich v zóne plateného parkovania), jednak v prospech občasných návštevníkov.

Obdobný zmluvný vzťah mala mestská polícia uzatvorený aj s predchádzajúcim prevádzkovateľom parkovacieho systému (Správa majetku mesta Košice, s.r.o.).

Jedným z definičných znakov živnosti podľa § 2 živnostenského zákona resp. definičných znakov podnikania podľa § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka je výkon činnosti za účelom dosiahnutia zisku. V posudzovanom prípade mestská polícia predmetnú činnosť v žiadnom prípade nevykonáva za účelom dosiahnutia zisku – a preto takáto činnosť nie je podnikaním a nie je potrebné živnostenské oprávnenie (t. j. nejde o tzv. komerčný odťah).